

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

EMELIANOV Ion XXXXX, născut la născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.10.2019 – 11.02.2020;

Instanța de apel: 03.03.2020 – 25.06.2020;

Instanța de recurs: 20.08.2020 – 21.10.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 11 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Emilianov Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 3228,80 lei întru compensarea cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor pe dosar, testarea la starea de ebrietate. În rest, cererea procurorului a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, pe data de 22 iulie 2019, aproximativ la ora 07.20, fără a deține permis de conducere, prin ce a încălcat prevederile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier și pct.10 alin. (2) lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, care

prevede că, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, Emelianov Ion se deplasa pe traseul R-34, km 94 din XXXXX la volanul automobilului de model „Hyundai H200” cu XXXXX, care era într-o stare tehnică bună, și contrar prevederilor pct.45 al Regulamentului circulației Rutiere, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, pct. 52 alin. (2) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește, mai cu seamă la depășirea bicicletelor, ciclomotoarelor și motocicletelor fără ataș, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația rutieră și, manifestând neglijență la trafic, a inițiat manevra de depășire a motocultorului de model „Zubr-12T” cu remorcă, condus de Vasiliu Dmitrii, care se deplasa pe aceeași bandă în același sens, fără a respecta spațiul lateral suficient în raport cu motocultorul, tamponându-se ca urmare în partea stingă-spate a remorcii motocultorului. În urma accidentului rutier lui Vasiliu Dmitrii i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare sub formă de plagă contuz-tăiată a regiunii fronto-parietale a capului, iar lui Lemnaru Nicolae, care se afla în remorcă, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, excoriații a regiunilor fronto-parietale bilateral, temporo-zigomatice, hemoragie a țesuturilor moi pericraniene, fractura bilaterală a oaselor parietale cu urme de hemoragie epi și sudorală, sânge fluid, hemoragie subarahnoidală difuză pe toată suprafața creierului, traumă contuză a toracelui, fractura coastelor pe dreapta II, III, IV, V, VI pe linia axilară anterioară fără lezarea pleurei parietale cu semne de compresie a laminei externe și extenzie a laminei interne, fractura coastelor II, III, IV pe linia medioclaviculară fără lezare cu semne de compresie a laminei externe, în rezultatul cărora la data de 26 iulie 2019 Lemnaru Nicolae a decedat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată de avocatul Gorlenco Oleg în interesele inculpatului, prin care solicita casarea sentinței, în latura penală, a individualizării și stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în temeiul căreia Emilianov Ion să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de

transport, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea să fie suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probă de 1 an. În rest sentința să fie menținută.

În motivarea apelului s-a indicat că, instanța de judecată nu a luat în considerare circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, cum ar fi recunoașterea vinovăției și căința sinceră, personalitatea inculpatului, că el are un loc permanent de trai, se află în concubinaj, are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a reparat benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune.

În conținutul sentinței nu s-a regăsit nici un argument în contrariul faptului că corectarea inculpatului poate avea loc și fără privarea de libertate, fiind posibil de aplicat la caz prevederile art. 90 Cod penal. Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, atitudinea față de infracțiunea comisă.

La caz, s-a constatat că inculpatul regretă faptele sale, în acest sens a fost reținută ca circumstanță atenuantă căința sinceră a inculpatului, lipsa antecedentelor penale, judecarea cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală. Succesorul părții vătămate și partea vătămată au solicitat aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, neavând careva pretenții materiale sau morale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 iunie 2020, s-a admis apelul avocatului Gorlenco Oleg. S-a casat parțial sentința în partea stabilirii pedepsei, și s-a pronunțat o nouă hotărâre, după cum urmează:

Emelianov Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la pedeapsă, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de 2 ani închisoare în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicată lui Emelianov Ion, stabilindu-i perioada de probațiune pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 alin. (6) Cod penal, a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, să participe la programe probaționale. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, judecând cauza, a verificat sub toate aspectele circumstanțele de fapt și de drept, complet și obiectiv a apreciat probele administrate, și întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza prevederilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

S-a notat că sentința primei instanțe a fost criticată de avocat sub aspectul individualizării și stabilirii pedepsei inculpatului, solicitând aplicarea în privința

acestui prevederile art. 90 Cod penal, și suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Sub acest aspect, verificând legalitatea sentinței, s-a constatat că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a respectat principiile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă și în limitele stabilite de sancțiunea normei de incriminare, însă eronat a considerat că în privința inculpatului nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

Analizând materialele dosarului, instanța de apel a constatat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familie acestuia.

Inculpatul a comis infracțiune care, conform art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, din imprudență, anterior nu a fost atras la răspundere penală, lucrează ocazional, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are un copil la întreținere, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

Circumstanțe care atenuează răspunderea inculpatului prevăzute la art. 76 Cod penal, au fost reținute căința sinceră, repararea benevolă a prejudiciului cauzat prin infracțiune. Circumstanțe care agraveze răspunderea inculpatului prevăzute la art. 77 Cod penal, nu au fost reținute.

Acordând eficiență principiilor de individualizare a pedepsei, și analizând ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana inculpatului, instanța de apel a specificat că la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost atras la răspundere penală, a reparat benevol prejudiciul material cauzat prin infracțiune, prezența circumstanțelor care atenuează și lipsa a celor care agravează răspunderea acestuia, gravitatea infracțiunii comise, atitudinea părții vătămate și a succesoriului părții vătămate care nu au avut pretenții față de inculpat, prima instanță întemeiat a reținut că corectarea și resocializarea inculpatului, precum și restabilirea echității sociale este posibilă cu aplicarea unei pedepsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În opinia instanței de apel pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, este una echitabilă, legală și proporțională gravității faptei comise, atitudinii lui față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea acestuia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând menținerea sentinței instanței de fond.

În motivare recurentul a indicat:

- inculpatul a condus mijlocul de transport, neposedând permis de conducere, fapt ce a servit la producerea accidentului rutier soldat ulterior cu decesul persoanei;

- pe parcursul urmăririi penale inculpatul nu a colaborat cu organul de urmărire penală, refuzând de a depune declarații;

- ultimul a recunoscut vina în judecată după luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale;

- inculpatul deja a beneficiat de faptul că a recunoscut vinovăția, astfel cauza în privința lui a fost examinat conform prevederilor art. 364¹ cod de procedură penală.

Recurentul a solicitat excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În acest sens, recurentul a considerat că sentința instanței de fond a fost legală, motivată și întemeiată și a solicitat menținerea acesteia.

7. Avocatul Gorlenco Oleg a depus referință, acționând în interesele inculpatului, solicitând respingerea recursului declarat de procuror, cu menținerea deciziei contestate fără modificări.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Cod de procedură penală, menționând că prin decizie inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea

blândă raportată la fapta comisă de acesta, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanțele de apel nemotivându-și suficient hotărârea în acest aspect. Mai concret, din sistematizarea alegațiilor expuse de recurent se conchide că critica primordială a acestuia vizează dezacordul cu aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat

Verificând actele cauzei raportate la criticile avansate, instanța de recurs le consideră vădit nefondate, menținând *ad integrum* statuările din decizia instanței de apel în partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei realizate în privința inculpatului pentru comiterea de acesta, din imprudență, a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

La individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de apel a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul a comis infracțiuni care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, din imprudență, anterior nu a fost atras la răspundere penală, lucrează ocazional, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are un copil la întreținere, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului, instanța a reținut căința sinceră, careva circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 Cod penal nu au fost reținute.

Colegiul Penal susține integral argumentele expuse supra de instanța de apel, raliindu-se la părerea că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa închisorii în limitele speciale prevăzute de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin prisma art. 364 alin. (8) Cod de procedură penală, de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru o perioadă de probațiune de 3 ani în temeiul art. 90 Cod penal.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, Colegiul constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanța de apel. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

În același context la materialele cauzei penale sunt anexate și cererile părții vătămate Vasiliu Dmitrii, și succesorului părții vătămate decedate Lemnaru Ivan, prin care se solicită aplicare unei pedepse blânde fără privare de libertate față de inculpat, deoarece careva pretenții materiale sau morale față de el nu au (f.d. 110, 112).

Potrivit deciziei instanței de apel, la determinarea modului de executare a

pedepsei s-a ținut seama de faptul că inculpatul a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția sa de comiterea acesteia, s-a căit sincer, a comis o infracțiune gravă, conform art. 16 Cod penal, din imprudență, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are un loc permanent de trai, se află în concubinaj, are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a reparat benevol prejudiciul material cauzat prin infracțiune. Anume datorită circumstanțelor expuse supra, instanța de apel a statuat asupra aplicării pedepsei închisorii în privința lui Emelianov Ion cu suspendarea condiționată a acesteia, orientată spre limita minimă specială prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, coroborată cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Concomitent, instanța de recurs consideră inutilă dezbaterea, prin alte argumente, a alegațiilor din recursul părții acuzării, în primul rând pentru că erorile de drept semnalate nu s-au confirmat și în al doilea rând pentru că careva temeuri de casare a hotărârii recurate *ex officio* Colegiul nu a stabilit.

Cele consemnate supra, evidențiază o dată în plus că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice alegațiile procurorului privitor la intervenția în modalitatea de executare a pedepsei stabilite de prima instanță.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat

prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererile de recurs înaintate de procuror nu și-au găsit confirmarea.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe EMELIANOV Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 noiembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion